

POSTANOWIENIE

Dnia 18 sierpnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Roman Trzaskowski

w sprawie z powództwa M. B.
przeciwko G. D. i J. F.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 18 sierpnia 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Okręgowego w L.
z dnia 27 września 2018 r., sygn. akt II Ca (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od powódki na rzecz każdego z pozwanych kwoty po 1800 (tysiąc osiemset) zł z tytułu zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 27 września 2018 r. Sąd Okręgowy w L. oddalił apelację powódki M. B. od wyroku Sądu Rejonowego w O. z dnia 16 sierpnia 2017 r. oddalającego jej powództwo, w którym domagała się ostatecznie zasądzenia solidarnie od pozwanych J. F. i G. D. kwoty 50.000 zł z odsetkami ustawowymi.

W skardze kasacyjnej powódka zarzuciła naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 385 w związku z art. 232 zd. 2, art. 5 i art. 212 § 1 i 2 k.p.c.

W uzasadnieniu wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania wskazała przyczynę kasacyjną określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Jej zdaniem, skarga jest oczywiście

uzasadniona, czego dowodzą okoliczności powołane w uzasadnieniu podstaw kasacyjnych. Świadczy o niej także to, że Sąd drugiej instancji, mimo możliwej do zauważenia *per se* niemożności powódki w samodzielnym realizowaniu swych obowiązków jako strona procesowa, z uwagi na pozostawanie w błędnym uzasadnionym przekonaniu co do waloru dowodowego przedłożonych ekspertyz sądowych, zachował całkowicie bierną postawę, czym naruszył przede wszystkim dyspozycję art. 232 zd. 2 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z art. 398¹ § 1 k.p.c. wynika, że skarga kasacyjna przysługuje co do zasady od prawomocnych orzeczeń sądów drugiej instancji, a więc orzeczeń wieńczących dwuinstancyjne postępowanie sądowe, w którym sądy obu instancji dysponują pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. Jednakże zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania tylko wtedy, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W zamyśle ustawodawcy skarga kasacyjna stanowi zatem nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym, w szczególności przez zapewnienie jednolitej wykładni i stosowania prawa. Wyłączną podstawą oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania są wskazane w niej przyczyny kasacyjne wraz z uzasadnieniem (art. 398⁴ § 2 k.p.c.).

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, skarżący, który jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał przyczynę określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., powinien wykazać, że zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2016 r., II CSK 94/16, nie publ.) i w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w drugiej instancji

orzeczenie oczywiście wadliwe (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2015 r., III CSK 198/15, nie publ., z dnia 13 kwietnia 2016 r., V CSK 622/15, nie publ., z dnia 2 czerwca 2016 r., III CSK 113/16, nie publ., z dnia 27 października 2016 r., III CSK 217/16, nie publ., z dnia 29 września 2017 r., V CSK 162/17, nie publ., z dnia 7 marca 2018 r., I CSK 664/17, nie publ., z dnia 18 kwietnia 2018 r., II CSK 726/17, nie publ., z dnia 5 października 2018 r., V CSK 168/18, nie publ.).

Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Tego rodzaju nieprawidłowości skarżąca nie wykazała. Przepis art. 232 zd. 2 k.p.c. stanowi wyjątek od zasady kontrydiktoryjności, a uprawnienie sądu do dopuszczenia dowodu niewskazanego przez strony ma charakter wyjątkowy, co oznacza, że nieprzeprowadzenie tego dowodu przez sąd z urzędu tylko w szczególnym wypadku może uzasadniać podstawę kasacyjną (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 stycznia 2016 r., II CSK 131/15, nie publ.). Okoliczności sprawy nie wskazują, aby taki wyjątkowy wypadek miał w sprawie miejsce. Należy zwrócić uwagę, że nawet jeżeli u podstaw braku wniosku powódki o dopuszczenie dowodu z opinii biegłych (por. k. 175v) leżał brak świadomości co do ograniczonej wartości dowodowej przedstawionych przez nią ekspertyz, kwestia ta została wyjaśniona w uzasadnieniu wyroku pierwszoinstancyjnego, w którym zwrócono także uwagę na potrzebę powołania stosownych dowodów, np. dowodu z opinii biegłego (por. s. 9 uzasadnienia Sądu Okręgowego). Mimo to, nie zgłosiła takiego wniosku również w postępowaniu apelacyjnym. Skarżąca nie przedstawiła również żadnej argumentacji na poparcie twierdzenia dotyczącego „niemożliwości samodzielnego realizowania swych obowiązków”, a w skardze nie zostały wskazane konkretne okoliczności, które mogłyby uzasadniać przekonanie o jej nieporadności.

Nadmienić dodatkowo należy, że w odniesieniu do pozwanego J. F. wskazany zarzut nie mógł być oczywiście zasadny również z tego powodu, że podstawą oddalenia apelacji skierowanej przeciwko rozstrzygnięciu dotyczącemu

tego pozwanego było nieudowodnienie, iż powódkę łączył z J. F. jakikolwiek stosunek umowny.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji. Wysokość należnych pozwanym kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu kasacyjnym ustalono zgodnie z § 2 pkt 5 w związku z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. poz. 1800 ze zm.).

jw